

# ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

76.



## KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 21-го Сентября — 1837 — Wilno. Wtorek. 21-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Вильна.

Императорская Виленская Медико-Хирургическая Академія 15-го числа текущаго Сентября мѣсяца, имѣла торжественное годовичное собраніе, которое началось молебствіемъ въ Академической церкви Св. Іоанна. По окончаніи молебствія всѣ учащіе и учащіяся собрались въ Аулу, гдѣ происходило ученое засѣданіе, удостоенное посѣщеніемъ Его Сіятельства Господина Виленскаго Военнаго Губернатора Князя Николая Андреевича Долгорукова, Духовныхъ, Военныхъ и Гражданскихъ почетнѣйшихъ особъ. Его Превосходительство Президентъ Академіи Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кужковскій, открылъ. Засѣданіе чтеніемъ отчета о состояніи Академіи и о нѣкоторыхъ важнѣйшихъ постановленіяхъ и перемѣнахъ въ теченіе 1836 и 1837 годовъ, потомъ состоящій въ должности Адъюнкта Г. Горскій, читалъ на Русскомъ языкѣ разсужденіе о гусеницахъ опустошавшихъ озимые посѣвы въ Литовскихъ Губерніяхъ въ прошедшемъ и нынѣшнемъ году. Изъ этого видно: 1-е) что гусеницы принадлежатъ къ суморочной восклицательной бабочкѣ *Agrotis Exclamationis*, которая прежде не была причисляема до вредныхъ для сельскаго хозяйства. 2-е) не лъзя съ точностію утверждать чтобы всѣ гусеницы въ осьми губерніяхъ находящіяся, къ одной и той же породѣ принадлежали: тѣ однакожь, которыя находились съ другой стороны Нѣмена и Буга въ Царствѣ Польскомъ, вѣроятно неразличествовали отъ Литовскихъ, а потому и не принадлежали къ *Agrotis Segetum*, известной нѣсколько столѣтій опустошеніями посредствомъ гусеницъ ея произведенными въ Богеміи и Моравіи. 3-е) Гусеницы эти рожденныя однимъ поколѣніемъ, котораго часть погибаетъ, другая же часть пробывши зиму не глубоко въ земли, перемѣняется при концѣ Апрѣля въ куколки, а въ первыхъ дняхъ Іюня въ бабочки, доказываютъ, что въ иные годы восклицательная бабочка *Agrotis Exclamationis* можетъ быть чрезвычайно плодородною. 4-е) Бабочки, которыя выклевались еще предъ жатвою, оставляютъ родимыя мѣста и кладутъ яички на паровыхъ поляхъ, не вспаханыхъ мѣстахъ, межахъ и пр. 5-е) Гусеницы изъ личекъ никогда одновременно не выклевываются, и для того вредными бываютъ при благопріятной погодѣ, какъ теплотѣ и засухѣ до половины Сентября, а иногда и позже. и 6-е) Что физическія средства наиболѣе для другихъ гусеницъ вредныя какъ то: Багунь, Черемуха, известь, зола и пр. никакой не могутъ принести пользы для козлевы и мѣющихъ въ своихъ рукахъ удобнѣйшіе и вѣрнѣйшіе способы, кои въ концѣ рѣчи въ 9 пунктахъ кратко изложена. — За симъ Статскій Совѣтникъ Кужковскій произнесъ рѣчь, о предназначеніи Поэта. Наконецъ розданы были Его Сіятельствомъ Господиномъ Виленскимъ Военнымъ Губернаторомъ, медали и книги съ золотыми надписями, Студентамъ Медицины и Ученикамъ Ветеринарной науки, отли-

WILNO.

Цесарско-Вилеńska Медико-Хирургическая Академія, дня 15 бѣжащаго Września, miała uroczyste roczne zebranie, które rozpoczęło się modłami w kościele Akademickim S. Jana. Po ukończeniu modłów, wszyscy uczący i uczący się zebraли się do Auli, gdzie się odbywało posiedzenie uczone, zaszczycone obecnością Jaśnie Oświeconego Pana Wileńskiego Wojennego Gubernatora Xiążęcia Nikołaja Andrzejewicza Dothorukowa, tudzież Duchownych, Wojskowych i Cywilnych osób znakomitszych. Jaśnie Wielmożny Prezydent Akademii, Rzeczywisty Radzca Stanu Kuczowski zajął posiedzenie czytaniem zdania sprawy o stanie Akademii i niektórychъ ważniejszychъ postanowieniachъ i odmianachъ w roku 1836 i 1837 nastających; potem zostający w obowiązku Adjunkta P. Gorski, czytał w języku Rossyjskimъ rzecz o Gąsienicach, pustoszącychъ ozime zasiewy w Guberniachъ Litewskichъ w roku przeszłymъ i teraźniejszymъ. Z rzeczy tej wypada: 1) Że gąsienice te należą do Cmy zwanej: *Agrotis Exclamationis*, która przez nikogo do szkodliwychъ dla gospodarstwa nie była policzoną. 2) Że nie podobna z pewnością twierdzić, aby wszystkie gąsienice, które się w osmiu Guberniachъ Imperiumъ znajdowały, do tegoż samego należały gatunku, lecz że te jednak, które trzymały się okolic z tamtej strony Bugu i Niemna w Królestwie Polskiemъ, od Litewskichъ gąsienicъ nie były różne, a zatemъ nie pochodziły z *Agrotis Segetum*, znajomej od wielu wiekówъ ze swoichъ gąsienicъ spustoszeń w Czechachъ i Morawii. 3) Że gąsienice te, z jednego pochodzące pokolenia, których część ginie, a część przebywszy zimę nie głęboko w ziemi, zamienia się w poczwarki pod koniecъ Kwietnia, wychodzi zaś motylami w pierwszychъ dniachъ Czerwca, dowodzą w pewnychъ latachъ nadzwyczajnejъ płodności Cmy *Agrotis Exclamationis*. 4) Że motyle, wyszłe jeszcze przedъ żniwem, opuszczają miejsce rodzinne, a udają się składać jaja na popary, miedze i t. d. 5) Że gąsienice z jay tychъ nie jednocześnie się wylęgają i ztąd szkodliwe bydzъ mogą w czasie ciepłej i suchej pogody, aż do połowy Września lub i później nawet, i 6) że środki fizyczne szkodliwe innymъ gąsienicom, jakъ bahun, czeremcha, wapno, Popioł i t. d., żadnychъ nie mogą obiecywać korzyści gospodarzom, mającymъ w swychъ ręku daleko łatwiejsze i pewniejsze sposoby, które w 9 punktachъ pokrótce wskazał i wyswietcił. Potemъ Radzca Stanu Kukulnikъ mówił o powinnościachъ Poety; nakoniecъ rozdane były przezъ Jaśnie Oświeconego Xięcia Pana Wileńskiego Wojennego Gubernatora, medale i książki ze złotemi napisami, Studentomъ Medycyny i Uczniomъ Weterynaryi, którzy się odznaczyli w ciągu roku wybor-nemi postępaniami i moralnością. Zaszczyceni zostali nagrodami:

чившимся въ теченіи года дровосходными успѣхами и благопріятіемъ. Удостоены наградъ были:

- Лѣкаря: *Фелиціанъ Радзивилловигъ*, золотою медалью.  
*Викентій Кухарскій*, серебряною медалью.  
*Яковъ Куявскій*, серебряною медалью.  
*Осипъ Федоровигъ*, свидѣтельствомъ на серебряную медаль.  
*Карлъ Томашевскій*, свидѣтельствомъ на серебряную медаль.

*Книгамъ.*

IV-го Медицинскаго Класса.

- Казенные { Францъ Ольшевскій.  
 Воспитан. { Михаилъ Родкевичъ.  
 Вольно- { Станиславъ Викшемскій.  
 слушате- { Францъ Викшемскій.  
 ли. { Граціанъ Горскій.  
 { Флоріанъ Коссовскій.

III-го Медицинскаго Класса.

- Вол. слущ. { Людвигъ Ходковскій.

I-го Медицинскаго Класса.

- Вол. слущ. { Иванъ Морачинскій.  
 { Ромуальдъ Ржонсницкій.

II-го Ветеринарнаго Класса.

1-го Разряда.

- Каз. Вос. { Бернардъ Вишоватый.  
 { Эдуардъ Островскій.

I-го Ветеринарнаго Класса.

1-го Разряда.

- Вол. слущ. { Доминикъ Мисевичъ.  
 { Антонъ Яблонскій.

2-го Разряда.

- Иод. слущ. { Яковъ Волосевичъ.  
 { Константинъ Высоковичъ.  
 { Адамъ Крушевскій.  
 { Степанъ Шариппа.  
 { Осипъ Олехновичъ.  
 { Осипъ Шелеховскій.

*Санктпетербургъ, 13-го Сентября*

Изъ Вознесенска пишутъ: „Сегодня, 19-го Августа, въ десять часовъ утра, Его Императорское Величество на полѣ, находящемся близъ кавалерійскаго лагеря, изволилъ дѣлать смотръ сводному баталіону гвардейскихъ безсрочно-отпускныхъ, тремъ резервнымъ баталіонамъ Гренадерскаго Корпуса, пятому и шестому резервнымъ баталіонамъ 5-го Пѣхотнаго Корпуса, шестыи части конхъ состоятъ изъ безсрочно-отпускныхъ воиновъ, Лейбъ-Гвардіи артиллерійской баттарей и двумя резервнымъ пѣшимъ артиллерійскимъ баттареймъ. Его Императорское Величество изволилъ объехать линію фронта, въ сопровожденіи блистательной свиты, состоявшей изъ Офицеровъ различныхъ Европейскихъ Державъ, и многочисленнаго генералитета, приглашеннаго къ смотру войскъ, собранныхъ въ Вознесенскъ. Затѣмъ пѣхотные баталіоны и артиллерія прошли церемоніальнымъ маршемъ, сперва по-дивизионно, а потомъ густыми колоннами. Всѣ сии войска успѣли заслужить одобреніе Монарха, и прохода мимо Его Величества, оглашали воздухъ радостными восклицаніями.

„Послѣ смотра, Его Императорское Величество изволилъ произвести ученье двадцати четырьмя эскадронамъ и тремя баттареймъ военныхъ кантонистовъ 2-го резервнаго и своднаго кавалерійскаго корпуса, и былъ совершенно доволенъ расторопностью и совершеннымъ знаніемъ службы сихъ юныхъ воиновъ.

„Его Императорское Величество неоднократно изъявлялъ особенное Монаршее благоволеніе Генералу отъ Кавалеріи Графу *Vittmu*, Главному Начальнику всѣхъ находящихся здѣсь войскъ, за отличное устройство и порядокъ. Начальники отдѣльных частей войскъ также удостоились благосклоннаго вниманія Его Императорскаго Величества.“ (*J. d'Odessa.*)

— Пишутъ изъ Одессы отъ 31-го Августа: „Изъ *Вознесенска* получены здѣсь слѣдующія извѣстія:

Во Вторникъ, 24-го Августа, въ 6-мъ часу по полудни, городъ Вознесенскъ былъ осчастливленъ прібытіемъ Ея Величества Государыни Императрицы и Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны *МАРИИ НИКОЛАЕВНЫ*. Государь Императоръ изволилъ встрѣтить Ея Величество за заставой, въ сопровожденіи полугораста Генераловъ и находящихся здѣсь иностранныхъ особъ.

Вечеромъ, городъ былъ великолѣпно иллюминированъ. По одну сторону площади, противъ дворца, надъ дверями дома, занимаемаго главнымъ начальникомъ всѣхъ находящихся здѣсь войскъ, Генераломъ отъ Кавалеріи Графомъ *Виттомъ*, выставлено было вензельное изображеніе имени Ихъ Величества Государя Императора и Государыни Императрицы, окруженное великолѣпнымъ сіяніемъ разноцветныхъ огней.

*Felicyan Radziwitlowicz*, medalem złotym.

*Wincenty Kucharski*, medalem srebrnym.

Л е к а р з е. *Jakób Kujawski*, medalem srebrnym.

*Józef Fiedorowicz*, świadectwem na medal srebrny.

*Karol Tomaszewski*, świadectwem na medal srebrny.

*K s i g ł k a m i.*

IV KLASSY MEDYCZNEY.

Wychowawcy { Franciszek Olszewski.

Skarbowi. { Michał Rodkiewicz.

{ Stanisław Wikszemski.

Stuchacze { Franciszek Wikszemski.

wolni. { Gracyan Gorski.

{ Floryan Kossowski.

III KLASSY MEDYCZNEY.

Wolny słuch. { Ludwik Chodkowski.

I KLASSY MEDYCZNEY.

Wolni słuch. { Jan Moraczyński.

{ Romuald Rżąński.

II KLASSY WETERYNARYNEJ.

1 R z ę d u.

Wych. Skarb. { Bernard Wiszowaty.

{ Edward Ostrowski

I KLASSY WETERYNARYNEJ.

1 R z ę d u.

Wolni słuch. { Dominik Misiewicz.

{ Antoni Jabłoński.

2 R z ę d u.

Wolni słuch. { Jakób Wołosewicz.

{ Konstanty Wysokowicz.

{ Adam Kruszewski.

{ Stefan Szaryppa.

{ Józef Olechnowicz.

{ Józef Szelechowski.

*Sanct-Petersburg, 13-go Września.*

Donoszą z *Woznesieńska*: „Dzisiaj dnia 19 Sierpnia, o godzinie dziesiątej zrana, Jego CESARSKA MOŚĆ na polu, znajdującem się blisko obozu Kawaleryi, raczył czynić przegląd połączonemu batalionu Gwardyi urlopowanych bez zakresu, trzech batalionów rezerwowych Korpusu Grenadierów, piątego i szóstego batalionów rezerwowych 5-go Korpusu piechoty, których część szóstą składa się z żołnierzy urlopowanych, Leib-Gwardyi bateryi Artylleryyskiej i dwóch bateryi rezerwowych Artylleryyskich piechoty. Jego CESARSKA MOŚĆ raczył objechać linią frontu w towarzystwie świetnego orszaku, składającego się z Oficerów rozmaitych Mocarstw Europejskich i wielu Jenerałów, zaproszonych na przegląd woysk, pod *Woznesieńskiem* zebranych. Potém bataliony i Artyllerye piechoty przeciągały, naprzód dywizyonami, a potem kolumnami ściśnionemi. Wszystkie te woyska zastąpiły na pochwałę MONARCHY, i przechodząc przed NAJJAŚNIYSZYM PANEM, napełniały powietrze okrzykami radości.

„Po przeglądzie Jego CESARSKA MOŚĆ raczył odbyć ćwiczenie dwódziestu czterech szwadronów i trzech bateryi Kantonistów woyskowych 2-go rezerwowego i połączonego Korpusu Kawaleryi i był zupełnie zadowolony z roztropności i zupełney znajomości służby tych młodych wojowników.

„Jego CESARSKA MOŚĆ niejednokrotnie oświadczał szczególne MONARSZE zadowolenie Jenerałowi Kawaleryi Hrabieму *Wittowi*, Głównemu Naczelnikowi wszystkich woysk tu znajdujących się, za odznaczający się porządek i urządzenie. Naczelnicy oddzielnych części woysk, także zasłużyli na łaskawe względy Jego CESARSKIEJ MOŚCI.“ (*Jour. d'Odessa.*)

— Piszą z Odessy pod d. 31 Sierpnia: „Z *Woznesieńska* otrzymaliśmy tu wiadomości następujące:

We wtorek, 24-go Sierpnia, o godzinie 6-tej z południa, miasto *Woznesieńsk* zostało uszczęśliwione przybyciem NAJJAŚNIEJSZEJ PANI CESARZOWEJ JEJ MOŚCI i JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNICZKI *MARYI NIKOŁAJEWNY*. Cesarz Jego MOŚĆ raczył spotkać NAJJAŚNIEJSZĄ PANIĄ za rogatką, w towarzystwie półtorasta Jenerałów i znajdujących się tu osób zagranicznych.

Wieczorem miasto spaniale było oświecone. Na jednej stronie placu, naprzeciw pałacu, nade drzwiami domu, zajmowanego przez Głównego Naczelnika wszystkich woysk tu znajdujących się, Jenerała Kawaleryi Hrabiego *Witta*, paliły się Cyfry NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA CESARZA JEJ MOŚCI i CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, otoczone świetnemi promieniami ogniów różnobarwnych. Po obu stronach przy wejściu do domu,

По обѣимъ сторонамъ отъ входа въ домъ сверкали въ тысячѣ разнообразныхъ огней колонны, обелиски, пальмовыя деревья, и проч. На дворцовой площади собрано было до двухъ тысячъ музыкантовъ и три тысячи псалмистовъ кантонистовъ, всего пять тысячъ человекъ. Всѣ улицы, ведущія ко дворцу были покрыты множествомъ народа, желавшаго насладиться лицезрѣніемъ Августѣйшей фамилии.

Того же дня, въ 1-мъ часу ночи, изволилъ прибыть въ Вознесенскъ Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ и Великій Князь АЛЕКСАНДРЪ НИКОЛАЕВИЧЪ.

На другой день, 25 Августа, въ 11 часовъ утра Его Императорское Высочество изволилъ принимать во дворцѣ всѣхъ Гг. Генераловъ, Полковникъ Командировъ и пребывающихъ здѣсь иностранныхъ особъ.

27 Августа, въ Пятницу, въ 9 часовъ вечера, Ея Императорское Высочество Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА изволила прѣхать въ г. Вознесенскъ въ вождельномъ здравіи. (С. П. В.)

— Высочайшею Грамотою, отъ 12 Августа, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Бѣлаго Оrlа*, Начальникъ 3-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Шкуринъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, отъ 27 Августа назначены: Министръ Императорскаго Двора, Генераль-Адъютантъ, Генераль отъ Инфантеріи Князь *Волконскій 1-й*, Генераль-Инспекторомъ всѣхъ Запасныхъ войскъ, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи и должностяхъ, и Членъ Государственнаго Совѣта, Генераль отъ Инфантеріи *Ермоловъ 1-й*, состоятъ по Артиллеріи, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи.

— Высочайшими Именными Указами, 30-го минувшаго Юля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Станислава 4 й степени*: Ассессоръ Минской Казенной Палаты, Коллежскій Ассессоръ *Поляковъ*; Ассессоръ сей же Палаты, Титулярный Совѣтникъ *Тронцевичъ* и Ковенскій Уздѣный Казначей, Титулярный Совѣтникъ *Радзишевскій*. (Р. И.)

— 30-го прошлаго Юля спущенъ на воду, въ Высочайшемъ присутствіи Государя Императора, построенный въ Новомъ Адмиралтействѣ 84-хъ пушечный корабль *Вола*. Корабль этотъ имѣетъ 196 футовъ длины, 50 футовъ ширины, и построенъ по чертежу прежнихъ кораблей одного съ нимъ ранга, Корпуса Корабельныхъ Инженеровъ Полковникомъ А. К. Каверзневимъ.

Потомъ, 24-го Августа, съ Охтенской верфи спущенъ 74-хъ пушечный корабль *Константинъ*, длиною 188 фут., шириною 50 фут., построенный по особому чертежу, Корпуса Корабельныхъ Инженеровъ Подполковникомъ И. А. Амосовымъ.

Оба эти корабля построены изъ сухаго листовнаго лѣса, въ крытыхъ элинггахъ, по методу Сира Роберта Сеппинга, со всеми новѣйшими улучшеніями.

Корабль *Вола* отведенъ въ Кронштадтъ 16 Августа, а *Константинъ* 5-го сего Сентября. (С. П.)

— Изданіе Русскихъ Лѣтописей, предметъ мудрыхъ попеченій Великихъ ПЕТРА и ЕКАТЕРИНЫ, не могло исполниться въ теченіе цѣлаго столѣтія. У насъ нѣтъ даже *правильнаго изданія Несторовой Лѣтописи* \*). Чтобы совершить это, Его Императорское Величество благоугодно было учредить Археографическую Коммиссію при Департаментѣ Народнаго Просвѣщенія. Цель ея состоитъ въ полномъ и систематическомъ изданіи лѣтописей и другихъ источниковъ отечественной Исторіи.

Высочайше утвержденными въ 18-й день Февраля 1837 года Правилами для руководства Археографической Коммиссіи, повелѣно, всѣ рукописныя лѣтописи, хронографы, степенныя книги, и проч. истребовать изъ духовныхъ и гражданскихъ казенныхъ библиотекъ, и передать въ Коммиссію, куда они, по большей части, уже и поступили. По пересмотрѣ и оцѣнкѣ всѣхъ списковъ и включеніи важнѣйшихъ изъ нихъ въ составъ изданія, Коммиссія немедленно приступитъ къ печатанію лѣтописей.

Какъ по опыту извѣстно, что многія лѣтописи, хронографы и другія историческія рукописи, принадлежатъ частнымъ лицамъ, и какъ въ томъ числѣ могутъ встрѣтиться такіе, въ которыхъ заключаются важныя разсловія съ известными списками, то Археографическая Коммиссія, по силѣ 10 статьи Высочайше утвержденныхъ Правилъ, покорнѣйше проситъ Гг. владѣльцевъ древнихъ рукописей, о доставленіи ей на время подобныхъ списковъ. \*\*) Нѣко-

въ тысячныхъ огняхъ рѣзнокształтныхъ мигали колонны, обелиски, дрzewa palmowe i t. d. Na placu pałacowymъ zebrano było do dwóch tysięcy muzykówъ i trzy tysiące śpiewakówъ kantonistówъ, w ogóle pięć tysięcy ludzi. Wszystkie ulice, do pałacu wiodące, wypełnione były mnóstwemъ ludu, pragnącego nacieszyć się z oglądania NAYJAŚNIEJSZEY Familii.

Dnia tegoż, o godzinie pierwszej w nocy, raczył przybyć do Wozneseńska JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ I WIELKI CHIĄŻE KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ.

Nazajutrz, 25-go Sierpnia, o godzinie 11-tej zrana, JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ raczył przyymować w pałacu wszystkich PP. Jenerałów, Dowódców półkowych i przebywających tu osób zagranicznych.

Dnia 27 Sierpnia, w piątek, o godzinie 9-tej wieczorem, JEY CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA CHIĘŻNA HELENA PAWŁOWNA w pożądanemъ zdrowiu raczyła przybyć do m. Wozneseńska. (G. S. P.)

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata pod dniem 12 Sierpnia, NAYŁASKAWIEY mianowany Kawaleremъ *Orderu Orła Białego*, Naczelnikъ 3-ciej dywizyi pieszej, Jenerał-Porucznikъ *Szkurin*.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkazъ dzienny, pod dniem 27 Sierpnia, naznaczeni: Ministerъ Dworu CESARSKIEGO, Jenerał-Adjutantъ, Jenerałъ Piechoty Chiąże *Wołkoński 1-y*, Jenerałnymъ Inspektoremъ wszystkich wojskъ zapasnychъ, z zostawieniemъ w dotychczasowychъ nazwanii i obowiązkachъ, i Członekъ Rady Państwa, Jenerałъ Piechoty *Jermolow 1-szy*, liczyć się w Artylleryi, z pozostaniemъ w dotychczasowemъ nazwanii.

— Przez NAYWYŻSZE Imienne Ukazy, 30-go zeszłego Lipca, NAYŁASKAWIEY mianowani Kawalerami *Orderu Sw. Stanisława czwartego stopnia*: Assesorъ Mińskikey Izby Skarbowey, Assesorъ Kollegialny *Polakow*; Assesorъ teyże Izby, Radzca Honorowy *Troncowicz* i Kowieński Skarbný Powiatowy, Radzca Honorowy *Radziszewski*.

— Dnia 30 zeszłego Lipca został spuszczone na wodę w NAYWYŻSZEY obecności NAYJAŚNIEJSZEGO PAŃA, wybudowany w Nowey Admiralicji 84-działowy okręt *Wola*. Okręt ten ma 196 stop długości, 50 stop szerokości, i jest zbudowany podługъ planu okrętów dawniejszychъ jednego z nimъ rzędu, przez Półkownika Korpusu Inżynjerów Okrętowychъ А. К. Kawerznewa.

Potém, 24-go Sierpnia, z warstату Ochteńskiego 74-działowy okręt *Konstanty*, mający długości 188 stop, szerokości 50 stop, który jest zbudowany podługъ osobnego rysunku Półkownika Korpusu Inżynjerów okrętowychъ J. A. Amosowa.

Oba te okręty budowane są z suchego дрzewa modrzewiowego, w krytychъ elingachъ, podługъ metody Sira Roberta Seppinga, ze wszystkimi nowszemi ulepszeniami.

Okręt *Wola* został odprowadzony do Kronsztadtu dnia 16 Sierpnia, a *Konstanty* 5-go ter. Września.

— Wydanie kronikъ Ruskich, przedmiotъ mądryey troskliwości PIOTRA W. i KATARZYNY W., nie mogło przyysć do skutku przez ciągъ całego wieku. *Nie mamy nawetъ dobrego wydania kroniki Nestora* \*). Dla przyprowadzenia tego do skutku, JEHO CESARSKIEY MOŚCI podobają się ustanowić Kommissyя Archeograficzną przy Departamencie Narodowego Oświecenia. Celemъ której jestъ zupełne i systematyczne wydanie kronikъ i innychъ źródełъ Historji Oczystey.

Przez NAYWYŻEY utwierdzone 18-go Lutego 1837 roku Prawidła, dla przewodnictwa Kommissji Archeograficznej, rozkazano: wszystkie rękopisy kronikъ, chronografów, ksiągъ genealogicznychъ i t. d. pozierać zъ bibliotekъ duchownychъ i prywatnychъ i oddać do Kommissji, gdzie już po więkšej części są zebrane. Po przejrzeniu i ocenieniu wszystkichъ kopii i po przeznaczeniu waźniejszychъ zъ nichъ do składu wydania, Kommissya niezwłocznie przystąpi do drukowania kronikъ.

Ponieważ z doświadczenia wiadomo, że wiele kronikъ, chronografówъ i innychъ rękopisówъ historycznychъ, należy do osóbъ prywatnychъ, i że w tey liczbie mogą się zdarzyć takie, które zawierają w sobie waźne *rozżnice textu* wiadomychъ jużъ kopii, przeto Kommissya Archeograficzna, na mocy 10 Artykułu NAYWYŻEY utwierdzonychъ prawidełъ, naypokorniey prosi PP. Właścicieli stazożytnychъ kronikъ, o przysłanie do niey podobnychъ kopii \*\*). Niektóre zъ nichъ mogą weyść do

\*) См. всеподданѣйшій докладъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, 24-го Декабря 1834 года, въ Журналъ Министршва Народнаго Просвѣщенія, 1835 г., N. 1, стр. VIII.

\*\*) Гг. владѣльцы благоволяше присылать рукописи въ С. Петербургъ, на имя Археографической Коммиссіи, Вы-

\*) Ob. nayuniższe przełożenie P. Ministra Narodowego Oświecenia 24 Grudnia 1834 roku, w dzienniku Ministerjumъ Narodowego Oświecenia 1835 roku, N. 1, stronica VIII.

\*\*) PP. Właściciele raczą przysyłać rękopisma do St. Petersburga, pod adresemъ Kommissji Archeograficznej,

торые изъ нихъ могутъ войти въ составъ Полнаго Собранія Русскихъ Лѣтописей, а изъ прочихъ будутъ извлечены варианты. Всякую такую присылку, хотя бы она и не была важна, Коммиссія приметъ съ особенною признательностію. Само собою разумѣется, что рукописи возвратятся каждому владѣльцу въ цѣлости, какъ неприкосновенная его собственность, если онъ не изъявитъ согласія продать, или пожертвовать ихъ въ пользу Коммиссіи.

Археографическая Коммиссія совершенно увѣрена, что просвѣщенные любители отечественной Исторіи, примутъ съ удовольствіемъ ея вызовъ, и воспользуются случаемъ сдѣлать извѣстными и общепользными, хранящимися у нихъ историческія рукописи. Въ такомъ случаѣ, Коммиссія проситъ Гг. владѣльцевъ поспѣшить ихъ доставленіемъ, чтобы онѣ въ свое время могли быть приняты въ соображеніе и съ пользою употреблены при изданіи *Полнаго Собранія Русскихъ Лѣтописей*.

## ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 14-го Сентября.

12-го ч. было представленіе дипломатическаго корпуса, при чемъ Князь *Эстергази* имѣлъ аудіенцію. Въ честь его также данъ былъ въ гостиницѣ Англійскаго Посольства блистательный вечеръ, на который былъ приглашенъ Князь *Меттернихъ*.

— Вчера отплылъ отсюда въ Линцъ въ первый разъ новый пароходъ *Марія Анна*. При отплытіи его собрались цѣлыя тысячи обывателей Вѣны.

— Официальная Вѣнская газета увѣдомляетъ: Его К.К. Апостольское Величество въ доказательство своего высокаго расположенія и уваженія, возложилъ большой крестъ Королевско-Венгерскаго ордена на Его Величество Нидерландскаго Короля.

Тріестъ, 12-го Сентября.

Письма изъ Сары отъ 7-го ч. увѣдомляютъ, что Турецкій флотъ подъ четырнадцатью парусами приплылъ къ Далматскимъ берегамъ. Многія лодки съ флота приблизились къ Далматскимъ берегамъ, съ намѣреніемъ достать свѣжей воды, но по карантиннымъ правиламъ не были къ тому допущены. Направленіе, каковое послѣ принялъ флотъ, показало, что его назначеніе есть Тунисъ, какъ уже сказано въ газетахъ. Видѣли также три Французскихъ военныхъ корабля, которые, казалось, плыли въ недалекомъ разстояніи отъ флота. По сему въ Царѣ думали, что *Капуданъ-Паша* во всякомъ случаѣ будетъ достигнуть сими кораблями и что ему легко воспрепятствовать появленію на водахъ Туниса. Состояніе здоровья въ Далмаціи хорошее и многократно носившаяся здѣсь молва о распространяющейся болѣе и болѣе извѣ въ Герцоговинѣ и Албаніи, кажется переувеличена, потому, что послѣднія письма и въ Далмаціи ничего о томъ не упоминаютъ.

Прага, 13-го Сентября.

Изъ многихъ писемъ здѣсь полученныхъ оказывается, что за границею распространилось извѣстіе, будто въ столицѣ Богеміи случились припадки болѣзни, возбуждшіе опасеніе на счетъ эпидемической холеры. Но такъ, какъ понынѣ, ни въ столицѣ, ни въ окрестностяхъ, не случилось ни одного припадка, который могъ бы дѣлать справедливымъ это опасеніе, когда при томъ состояніе общественнаго здоровья самое благопріятное, то поелику что сіе ложное извѣстіе и злостное его распространеніе, можетъ быть вреднымъ при предстоящемъ собраніи Испытателей Природы, сямъ опровергается оное и каждому вмѣняется въ обязанность это опроверженіе доводить до всеобщаго свѣдѣнія. (A.P.S.Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 12-го Сентября.

Король прибылъ вчера съ Королевою и Принцессою *Аделаидою* изъ Ст. Клу въ городъ, давалъ аудіенцію Графу *Себастьяни*, занимался съ Президентомъ Совѣта и потомъ три часа засѣдалъ въ Совѣтѣ Министровъ.

— Слухъ о переговорахъ съ *Ахметъ-Беемъ* подтверждается.

— Обѣ корветы *Астrolабія* и *Целія*, которымъ назначено отправиться къ Северному полюсу подъ начальствомъ Капитановъ *Дюмонъ-Дюрвилля* и *Жаккино*, ночью съ 7 на 8 ч. отравились въ югозападномъ направленіи. При отплытіи ихъ находилось въ гавани множество зрителей, которые провожали смѣлыхъ мореплавателей искреннѣйшими желаніями.

— Въ Шамбери недавно былъ случай, что при вызовѣ компаніи гвардіи для новаго выбора Офицеровъ

сочайше учрежденной при Департаментѣ Народнаго Просвѣщенія, и при этомъ увѣдомлять о мѣсѣ своего жительства.

скаду *Зупеѣнаго Зебрания Кроникъ Рускихъ*, а зъ инныхъ бѣдъ выжѣте варианты. *Wszelkie takowe przysłanie, chociaŝby nie były waŝne, Kommissya z naywiêkszą przyymie wdzięcznością. Samo z siebie wypada, że rękopisma będą kaŝdemu właścicielowi powrócone w całości, jako nietykalna jego własność, jeżeli nie oświadczy chęci przedania albo ofiarowania ich na rzecz Kommissyi.*

Коммиссія Археографическая zupełnie jest przekonana, że światli miłośnicy Historii Ojczyzny, przyymą chętnie jej wezwanie i zechcą korzystać z okoliczności uczynienia wiadomemi i powszechnie użytecznemi, zachowując się u nich rękopisma historyczne. W takim razie, Kommissya uprasza PP. Właścicieli o śpieszne ich przysłanie, ażeby te w swym czasie mogły być wzięte do porównania i z korzyścią użyte przy wydaniu *Zupеѣнаго Зебрания Кроникъ Рускихъ*.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 14 Września.

Dnia 12-go było przedstawienie Ciąta Dyplomatycznego, przy czém Xiąŝe *Esterhazy* miał posłuchanie. Na uczczenie tego Xięcia dany był świetny wieczor w Hotelu Poselstwa Angielskiego, na którym się też znajdował Xiąŝe *Metternich*.

— Wczora pierwszy raz popłynął żład do Linz statek parowy *Marya Anna*. Przy jego odpłynieniu zebrały się tysiące mieszkańców Wiednia.

— Rządowa gazeta Wiedeńska donosi: Jego Królewsko-Apostolska Mość, w dowodъ wysokiego swojego szacunku i przychylności, włożył wielki Krzyŝ Orderu Królewsko-Węgierskiego na Króla Niderlandów.

Tryest, 12-go Września.

Listy z Zara pod dniem 7 donoszą, iż flotta Turcka, czternaście żagli licząca, zawinęła do brzegów Dalmacyi. Wiele łodzi z floty zbliżyło się do brzegów Dalmacyi, dla dostania wody świeŝej, ale na mocy prawideł kwarantannowych, nie dozwolono im tego. Kierunek, w jakim potѣm popłynęła flotta, świadczy, że jej przeznaczeniem jest Tunis, jak już to w gazetach było powiedziano. Widziano także trzy wojenne okręty Francuzkie, które płynęły w małej odległości od Floty Turckiej. Z tego powodu sądzono w Zara, iż *Kapudan-Basza* w kaŝdym razie będzie dopędzonym przez te okręty, i że mu łatwo mogą przeszkodzić zawinięciu do Tunetu. Stan zdrowia w Dalmacyi jest zaspakajający. Rozsiewane tu pogłoski o coraz bardziej rozszerzającej się zarazie w Hercogowinie i Albani, zdają się byđż przesadzonemi, gdyż ostatnie listy z Dalmacyi nic o tém nie wspominają.

Praga, 13-go Września.

Z treści wielu tu otrzymanych listów okazuje się, iż za granicą rozszerza się wiadomość, jakoby w stolicy Czech okazała się choroba, wzbudzająca obawę epidemicznej cholery. Ponieważ jednak dotąd, ani w stolicy, ani w okolicach, bynajmniej nie było żadnych przypadków, któreby tę obawę usprawiedliwić mogły, kiedy nadto stan zdrowia powszechnego jest naysmyślniejszy, ze względu zaś, iż owa fałszywa wiadomość i w tymъ zamiarze jej rozszerzanie, mogą szkodliwie działać na zbliŝający się zjazd Badaczów Natury, zbijamy ją wzywając kaŝdego, aby to starał się podać do powszechny wiadomości. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryŝ, dnia 12 Września.

Król przybył wczora z Królową i Xięŝniczką *Adelaidą* z St. Cloud do miasta, dawał posłuchanie Hrabieciu *Sebastiani*, pracował z Prezesem Rady, a potѣm przez trzy godziny prezydował na Radzie Ministrów.

— Pogłoska o układachъ z *Achmed-Bejem* potwierdza się.

— Obie korwety *Astrolabe* i *Zelée*, które otrzymały rozkaz udania się do bieguna północnego, pod dyrekcją Kapitanów *Dumont-d'Urville* i *Jacquinet*, w nocy z dnia 7 na 8 udały się w stronę południowo-zachodnią. W czasie ich odbijania od brzegów, wielu znajdowało się widzów, którzy przeprowadzali śmiałych żeglarzy nayszczerszemi życzeniami.

— Nie dawno w Szambre było zdarzenie, iż na wezwanie kompanii Gwardyi Narodowej dla obrania o-

Na y wyŝe y ustanowionej przy Departamencie Narodowego Oświecenia, i przy témъ uwiadomić o mieyscu swego zamieszkania.

изъ 194 человекъ, составляющихъ компанію, явилось только 10. Изъ этого довольно видно, какъ мало въ некоторыхъ городахъ граждане уважаютъ свое званіе національныхъ гвардейцевъ.

— Легитимистическій журналъ *la France*, увѣряетъ, что Король Ганноверскій требовалъ отъ Лондонскаго двора, возвращенія драгоценныхъ вещей короны, какъ составляющихъ частную собственность Ганноверскаго дома и перевезенныхъ въ Англію Королемъ *Георгіемъ I.* Драгоценности эти по праву фамильному, должны быть наслѣдствомъ исключительно мужеской линіи. Подробная и полная имъ опись, будто найдена въ Ганноверскомъ Государственномъ архивѣ. Это извѣстіе, какъ донынѣ неподтвержденное, повидимому не совсемъ заслуживаетъ довѣрія.

— Новый законъ о поединкахъ замѣтно начинаетъ приносить вожделенные плоды. Одинъ весьма уважаемый человекъ, вызванный на дуэль, по причинѣ маловажнаго повода, потребовалъ отъ своего противника письменнаго доказательства, что въ случаѣ, если бы онъ убилъ, семейство его не будетъ требовать никакого вознагражденія. Вызывающій, предъявляемъ акта рожденія доказавъ ему, что онъ сынъ неизвѣстныхъ родителей. Это хорошо, сказалъ вызванный, я вижу, что со стороны семейства мнѣ нечего опасаться, но этого не довольно; теперь вы меня увѣрите въ томъ, что вы будете въ состояніи вознаградить мое семейство за ту потерю, которую оно потерпитъ въ случаѣ моей смерти, ибо я только одинъ исключительно содержу его. Вызывающій увѣрилъ, что имѣть два дома въ городѣ и помѣстье совершенно свободныя и необремененныя долгами, и онъ самъ также свободенъ или холостъ. Безподобно, отвѣчалъ на это противникъ, теперь ничего не остается вамъ, какъ только выхлопотать у Королевскаго Прокурора увѣреніе, что я ничего не долженъ опасаться со стороны правосудія, буду ли я побѣдителемъ, либо побѣжденнымъ. Вся эти предложенія сдѣлали наконецъ предположенный дуэль совершенно невозможнымъ и заставили примириться противниковъ, кои теперь сдѣлались лучшими друзьями.

— Въ *Монитерѣ* сегодня помѣщены двѣ слѣдующія телеграфическія депеши: „*Байонна, 10 Сентября въ 1½ час.* 8-го ч. въ 3 часа утра гарнизонъ изъ Санъ-Себастьяна отправился къ Толозѣ и при Упріетѣ вступилъ въ сраженіе съ Карлистами. Последніе прогнаны до Андоина, гдѣ кажется, Христианосы намѣрены занять постъ. Англійской баталіонъ остался въ Гернани.“ — „*Бордо, 10 Сентября.* Бригадиръ *Одонель* въ Гвипускоу одержалъ побѣду надъ Карлистами; 8-го ч. въ полдень онъ владѣлъ Андоэномъ и не смотря на превосходство непріятеля двинулся къ Толозѣ. Извѣстія изъ Сарагоссы отъ 7 ч. ничего не сообщаютъ ни о *Донъ-Карлосѣ*, ни о *Эспартеро* ни о *Ораа*, хотя они должны идти по пятамъ Инфанта.“

— Сюда пришли извѣстія изъ Барцелонны отъ 1-го и изъ Героны отъ 5-го ч. Генеральный Совѣтъ Каталоніи устроилъ свои засѣданія. Бригадиръ *Пуигъ* назначенъ вторымъ Комендантомъ Каталоніи. Гауптманъ *Донъ-Рамонъ-Салвіа*, который за нѣсколько времени до того перешелъ къ Карлистамъ, но потомъ опять впалъ въ руки Христианосовъ, осужденъ на смерть и 31-го ч. разстрѣлянъ въ Барцелонѣ. Бригадиръ *Себастьянъ* принудилъ Карлистовъ снять осаду Торъ.

— Правительство получило слѣдующія телеграфическія депеши изъ Нарбонны отъ 12 ч. въ 5 часовъ утра: „*Баронъ Мееръ* обратился къ Игуанадѣ и 4-го ч. объявилъ ее въ осажденномъ положеніи. Военные начальники уполномочены всѣхъ нарушителей покоя и бунтовщиковъ, разстрѣливать въ 24 часа; имъ также поручено изыскивать все, въ чемъ нуждается армія. Въ Барцелонѣ провинціальныя власти подъ предсѣдательствомъ Бригадира *Пуига* 8-го ч. повелѣли уплатить годичный вносъ торговой пошлины, которой на провинцію приходится 5 милл. реаловъ въ 48 часовъ.“

— Одна здѣшняя газета къ этой депешѣ дѣлаетъ слѣдующія примѣчанія: Кажется нѣтъ сомнѣній, что партія движенія дѣлаетъ успѣхи въ Каталоніи и въ Барцелонѣ готовы слѣдовать примѣру Пампелоны. Мы не думаемъ, чтобы Барону *Мееръ* удалось усмирить революціонный духъ распротраняющійся болѣе и болѣе въ Испаніи. Последнія письма изъ Испаніи предвѣщаютъ также въ скоромъ времени публикацію манифеста, который хочетъ выдать клубъ *Калатравы* къ Испанской націи. Въ этомъ актѣ должно быть показано, что причину, почему Карлисты два года безнаказанно ходятъ по сей землѣ, должно приписать непокорности конституціонныхъ Генераловъ, которые не признаютъ ни чьей воли, кромѣ собственной. Народу сверхъ того должно напо-

ficerow, ze 194 ludzi kompanią tę składających, stanęło tylko dziesięciu. Ztąd widocznie się okazuje, jak w niektórych miastach mało poważają obywatele swe obowiązki Gwardzystów Narodowych.

— Legitymistyczny dziennik *La France* zapewnia, że Król Hannovera potrzebował u dworu Londyńskiego zwrótu klejnotów korony, jako będących prywatną własnością domu Hannovera, a przewiezionych do Anglii przez Króla *Jerzego I.* Klejnoty te podług prawa rodzinnego, mają być spadkiem, należącym linii męskiej. Ich spis dokładny, czyli inwentarz, miało wynaleźć w Hannoverańskim Archiwum Koronném. Też wiadomości nie masz dotąd żadnego potwierdzenia, zdaje się przeto nie zasługiwać na wiarę.

— Nowe prawodawstwo o pojedynkach, już zaczyna dobre przynosić owoce. Pewien, bardzo znaczny człowiek, wyzwany na pojedynek z powodu małoznaczącej przyczyny, zażądał od swego przeciwnika dowodu na piśmie, iż w razie, gdyby go zabił, rodzina jego żadnego wynagrodzenia domagać się nie będzie. Wzywający dowiół mu przez okazanie aktu urodzenia, że jest synem niewiadomych rodziców. To dobrze, rzekł wyzwany; widzę, że ze strony rodziny niczego lękać się niemogę; ale niedosyć na tém, przekonajże mnie WPan teraz, że jesteś w stanie nagrodzić mojej rodzinie tę wielką stratę, jakaby przez zgon mój poniosła, ponieważż ze mnie tylko jednego ma wyjącznie utrzymanie swoje. Wzywający zapewnił, że posiada dwa domy w mieście i własność wiejską, których hypoteki są zupełnie czyste i nie obciążone, on zaś jest wolny czyli niezonaty. Przedziwnie, rzekł daley przeciwnik, teraz więc nie pozostaje już WPanu, jak tylko postarać się o zapewnienie u Prokuratora Królewskiego, że, czyli to zwycięzca, czy zwyciężonym będę, niczego ze strony sprawiedliwości, nie będę się miał obawiać. — Te wszystkie żądania uczyniły nareszcie zamierzony pojedynek zupełnie niepodobnym, i skłoniły do pogodzenia się przeciwników, którzy teraz w dobrej zostają przyjaźni.

— Dzisiaj w *Monitorze* czytamy następujące depesze telegraficzne: „*Bajonna, 10 Września o pół do 2-ey z południa.* Dnia 8 o godzinie 3 zrana, załoga udała się z San-Sebastian do Tolozy i pod Urnieta miała utarczkę z Karolistami. Ci ostatni zostali odparci do Andoin, gdzie zdaje się chcą Krystyniści zająć stanowisko. Angielski batalion marynarzy pozostał w Hernani.“ — „*Bordeaux, 10 Września.* Brygadyer *O'Donnel* odniósł zwycięztwo nad Karolistami pod Guipuscoa; dnia 8 z południa miał on w swém posiadaniu Andoin, i pomimo przewyższającej siły nieprzyjaciół, posunął się pod Tolozę. Wiadomości otrzymane z Saragossy pod d. 7 nie donoszą nic, ani o *Don Karlosie*, ani o *Esparterze*, ani o *Oraa*, chociaż oni powinni postępować w ślad za Infantem.“

— Otrzymaliśmy tu wiadomości z Barcelony pod d. 1 i z Gerony pod dniem 5 t. m. Główna Rada Katalonii urządziła już swę posiedzenia. Brygadyera *Puig* mianowano drugim Komendantem Katalonii. Kapitan *Ramon Salvia*, który przed kilką dniami przeszedł na stronę Karolistów, a potem znowu wpadł w ręce Krystynistów, został na śmierć skazany i dnia 31 rozstrzelany w Barcelonie. Brygadyer *Sebastian* zmusił Karolistów do zaniechania oblężenia Tori.

— Rząd otrzymał następujące depesze telegraficzne z Narbony pod dniem 12 o godzinie 5-tej zrana: „*Baron Meer* posunął się pod Igualada i dnia 4 ogłosił to miasto za będące w stanie oblężenia. Naczelnicy wojskowi zostali upoważnieni, wszystkich burzycieli pokoju i buntowników we 24 godzin rozstrzelać; poruczono im także dostarczać wszystkiego, czego wojsko będzie potrzebowało. W Barcelonie władza prowincjonalna pod prezydentą Brygadyera *Puig*, dnia 3 rozkazała wypłacić roczną kwotę cła handlowego, którą prowincya w przeciągu 48 godzin musi wypłacić 5 milionów realów.“

— Jedna z gazet tutejszych czyni nad tą depeszą następnę uwagi: niema zdaje się wątpliwości; iż stronnictwo ruchu, czyni postępy w Katalonii i zapewne w Barcelonie gotowi są pójść za przykładem Pampelony. Nie spodziewamy się, ażeby *Baron Meer* zdołał usмирzyć duch rewolucyi, który się coraz bardziej rozszerza w Hiszpanii. Ostatnie listy z Hiszpanii uwiadamiają także o prędko nastąpić mającém ogłoszeniu manifestu, który chce wydać klub *Calatravy* do narodu Hiszpańskiego. W akcie tym ma być okazano, że przyczynę, dla której Karoliści przez dwa lata przebiegają bezkarnie tę ziemię, należy przypisać nieuległości Jenerałów konstytucyjnych, którzy żadney nie uznają władzy, oprócz swojej. Nadto wypada przypomniać narodowi, że się trzeba oprzeć terazniejszemu Mi-

нить, что слѣдуетъ воспротивиться настоящему Министерству, которое противорѣчитъ явно, въ 1836 году объявленной волѣ народа, и есть произведеніе военнаго возмущенія, которому Генераль *Эспартеро* болѣе или менѣе благопріятствовалъ.

14-го Сентября.

Телеграфическая депеша изъ Байонны отъ 12-го ч. въ 1 часъ по полудни содержитъ слѣдующее: Въ ночь на 5 ч. Предводитель Христиановъ *Барка*, идя изъ Витторіи, поймалъ при Санта-Круцъ-де-Кампецу начальника юнты Гавы *Г. Ферастегви*, далѣ Начальника главнаго штаба, *Сиерру*, 3 Полковниковъ и 32 другихъ Офицера и всѣхъ ихъ препроводилъ въ Лоиронъ (Logrono?).

15-го Сентября.

Король поставивъ лагерь при Компьенѣ, отправитъ съ Королевскою Фамилією на 8 дней въ замокъ Фонтенебло.

— На мѣсто Герцога *Немурскаго* Генераль *Гальбоа* сдѣланъ Командиромъ одной бригады въ лагерь при Компьенѣ. Слышно, что этотъ лагерь простоятъ до 10 Октября.

— Въ числѣ особъ, приглашенныхъ съ распушеніемъ Палаты Депутатовъ въ Парижъ, считаютъ Генерала *Дюроснелла*, *Тирлета* и *Мейноде*, также *Г. Оде*, *Делесерта*, *Кератри*, *Биньона*, *Буль де-Фонтеня*, *Бисере* и *Юсифа Перье*.

— Правительство опубликовало сегодня слѣдующую телеграфическую депешу изъ Лиссабона отъ 30 Августа, которая изъ Байонны пришла сюда по телеграфу: „Французскій Посоль при Португальскомъ дворѣ къ Министру Иностранныхъ Дѣлъ: 28 Августа происходило кровопролитное сраженіе при Рио-Майоръ между войсками Правительства, подъ предводительствомъ Генерала *Са да Бандеира* и *Болфила* и войсками обоихъ Маршаловъ (*Сальданги* и *Терцейры*). Когда послѣдніе пожелали вести переговоры, сдѣлано перемиріе, которое спустя два дни, должно возвыситъ новую неприязнь. Маршалы въ слѣдствіе того отступили къ Алкобасъ, откуда они хотятъ послать свои предложенія Правительству. Конституціонные Генералы имѣютъ свою главную квартиру въ Леиріѣ.

— Другая депеша изъ Мадрита отъ 9-го ч. с. м., которая также изъ Байонны получена по телеграфу, содержитъ слѣдующее: „Французскій Посланникъ при Испанскомъ дворѣ къ Министру Иностранныхъ Дѣлъ: Шестъ тысячъ Карлистовъ стоятъ въ окрестности Квинтанаръ дель Орденъ и кажется имѣютъ намѣреніе приблизиться къ столицѣ. *Донъ-Карлосъ* 5-го ч. отступилъ отъ Фриаса; кажется онъ хочетъ пройти чрезъ Канете въ Эвенсу. *Эспартеро* пишетъ отъ 6-го ч. что онъ присоединилъ къ себѣ четыре баталіона арміи *Ораа* и остатки дивизіи *Буэренса*, наѣренъ оставить Берту, чтобы прикрыть Куенцу или Мадритъ; въ случаѣ, если *Донъ-Карлосъ* будетъ угрожать столицѣ. Съ часу на часъ ожидаютъ извѣстій о сраженіи. Мадритъ наслаждается совершеннымъ спокойствіемъ.

— Одно письмо изъ Перпиньяна увѣдомляетъ о слѣдующемъ: Сей часъ мы получили извѣстіе, что желтая лихорадка распространилась въ Кесдаквель, Испанскомъ прибрежномъ селеніи неподалеку отъ Розы. Правительство на этой сторонѣ приняло нужныя мѣры, для освобожденія отъ сей опасности нашего департамента. Отъ Баньоли до Мойлюи устроены военный кордонъ. Съ Испанской стороны заперли деревню Кадаквель, такъ, что оттуда никто не можетъ имѣть сообщенія.

— На сегодняшней биржѣ почти не было никакихъ сдѣлокъ. Извѣстіе, что Маршалъ *Сальданга* потерпѣлъ поражение, повредило Португальскимъ фондамъ. Испанская рента напротивъ нѣсколько возвысилась.

16-го Сентября.

Король имѣлъ вчера въ Ст. Клу Министерскій Совѣтъ продолжавшійся четыре часа.

— Генераль Графъ *Себастіани*, какъ думаютъ 20 ч. с. м. возвратится къ своему посольскому посту.

— *Г. Гизо* вчера отправился отсюда въ Лизье, *Г. Броли* напротивъ прибылъ изъ Гейфа въ Парижъ, чтобы, какъ выражается одинъ доктринерскій журналъ, Доктринеры не вуждались въ Президентъ. — Маршалъ *Жераръ* также прибылъ опять сюда изъ Белгіи.

(A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 12-го Сентября.

Королева взяла подъ свое покровительство Лондонскій госпиталь слѣпыхъ.

— Сегодня вышла изъ Темзы построенный для Русскаго Правительства пароходъ *Колхида*. Онъ назначенъ для крейсированія на Черномъ морѣ и, говорятъ, будетъ вооруженъ четырьмя пушками тяжелаго калибра, также некоторымъ числомъ колесъ,

нистеріумъ, которе сѣ видочно пречиwi оглозкоney woli народу w roku 1836, i że rozruchom woyskowym Jenerał *Espartero* więcey lub mniey sprzyjał.

Дня 14.

Depesze telegraficzne z Bayonny pod dniem 12 o pierwszey z południa zawierają, co następuje: W nocy z dnia 4 na 5, wódz Krystynistów *Barca*, na drodze z Vittorii zabrał pod Santa-Cruz-de Campeza naczelnego Kapitana junty Hawy, *P. Verastegui*, wkrótce naczelnika Sztabu Głównego *Sierra*, 3 Półkowników i 32 innych oficerów, i wszystkich ich zaprowadził do Loiron (Logrono?).

Дня 15.

Król, odwiedziwszy oboz pod Compiègne, uda się z familią Królewską na 8 dni do zamku Fontainebleau.

— Na mieysce Xięcia *Némours* w obozie pod Compiègne, mianowano dowódczą jedney brygady Jenerała *Galbois*. Słychać, że ten oboz nie będzie zwinіętyм до 10-го Października.

— W liczbie osób, wezwanych po rozpuszczeniu Izby Deputowanych w Paryżu, wymieniają Jenerałów *Durosnel*, *Tirlet* i *Meinadier*, PP. *Odier*, *Fr. Delessert*, *Keratri*, *Bignon*, *Bouille-de-Fontaine*, *Bessières* i *Józefa Perrier*.

— Rząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę z Lishony pod d. 30 Sierpnia, którą przez telegraf otrzymano z Bayonny: „Poseł Francuzki przy Portugalskim dworze do Ministra Spraw Zewnętrzných: Dnia 28 Sierpnia zaszła krawawa bitwa pod Rio Major między woyskiem Rządowem, pod dowództwem Jenerała *Sa da Bandeira* i *Bomfim*, a woyskiem obudwóch Marszałków (*Saldanhy* i *Terceiry*). Kiedy ci ostatni żądali weyśdź w układy, zrobiono zawieszenie broni, które po upływie dwóch dni powinno ustać. Na skutek czego, Marszałkowie cofnęli się ku Alcobasa, z kąd mają przestać Rządowi swe propozycye. Jenerałowie Konstytucyyni główną swą kwaterę mają w Leiria.

— Druga depesza z Madrytu pod dniem 9 t. m., którą także otrzymano z Bayonny przez telegraf zawiera co następuje: „Poseł Francuzki przy dworze Hiszpańskim do Ministra Spraw Wewnętrzných: sześć tysięcy Karlistow stoi w okolicach Quintanar del Orden i zdają się mieć zamiar zbliżyć się do stolicy. *Don-Carlos* dnia 5 odstąpił od Frias (?), zdaje się, iż ma zamiar przejść przez Canete do Euensa. *Espartero* pod dniem 6 donosi, że przyłączywszy do siebie cztery bataliony woyska pod dowództwem *Oraa* i szczytki dywizyi *Buerensa*, ma zamiar opuścić Bertę, dla zastonięcia Cuença albo Madrytu, w razie, jeżeli *Don Carlos* będzie zagrażał stolicy. Co chwila oczekują wiadomości o bitwie. Madryt zupełney używa spokoyności.”

— List jeden, pisany z Perpignan donosi co następuje. „Tylko co otrzymaliśmy wiadomość, iż gorączka żółta rozszerzyła się w Cadagues, hiszpańskiej wsi przybrzeżney, nie daleko Rozas. Rząd z tey strony przedsięwziął potrzebne środki, dla uwolnienia od tego niebezpieczeństwa naszego Departamentu. Od Baynols do Mont-Louis zaciągnięto kordon woyskowy. Ze strony Hiszpańskiej wieś Cadagues została zamkniętą tak, iż ztamtąd nikt nie może mieć żadney komunikacyi.

— Na giełdzie dzisiejszey wszystko było w bezczynności. Wiadomość o porażce Marszałka *Saldanha* zaszkożdziła fondom Portugalskim; za to renty Hiszpańskie nieco się podniosły.

Дня 16.

Król miał wczora w zamku St. Cloud Radę Ministeryalną, cztery godziny trającą.

— Jenerał Hrabia *Sebastiani*, jak sądzą, na dzień 20 t. m. powróci na mieysce swojego posłannictwa.

— Pan *Guizot* wyjechał ztąd wczora do Lisieur, a przeciwnie *P. Broglie* przybył z Gandawy do Paryża, a żeby, (jak powiada jeden dziennik Doktrynerski) nie brskło Doktrynerom Prezesa. Przybył tu także z Belgium Marszałek *Gérard*. (A.P.S.Z.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 12-го Września.

Крѳлова прийѳта под свѳ opiekę szpital ślepych.

— Dzisiaj wypłynął z Tamizy wybudowany dla Rządu Rosyyskiego statek parowy *Colchis*; przeznaczony dla krążenia na morzu Czarném i mówią, że będzie uzbrojony czterma armatami ciężkiego kalibru i opatrzoney kilku ruchopedami.

посредствомъ которыхъ приводится въ движеніе пароходъ.

13-го Сентября.

Фамилію Его Кор. Высоч. Герцога *Кембриджскаго* къ концу будущаго мѣсяца ожидаютъ сюда изъ Германіи. Слышно, что Е. Кор. Высоч. въ святки приметъ начальство надъ Британскою арміею.

— Въ Брейтонѣ сдѣланы большія приготовленія для принятія Ея Величества Королевы, которая никогда еще не была въ этомъ городѣ.

— Отъездъ Короля и Королевы Бельгійскихъ, назначенъ 19 ч. с. м.

— *Durham Chronicle* извѣщаетъ о послѣдовавшей на 98 году отъ роду смерти Польскаго Карлика, Графа *Богуславскаго*.

— Въ прошлую среду въ церкви на островѣ *Монлеъ* въ первый разъ въ теченіе 115 лѣтъ случилась свадьба.

15-го Сентября.

Вчера Королева съ своею матерью, провожали гостей своихъ изъ Виндзора въ Кензингтонъ, а оттуда въ новый дворецъ въ Товеръ, гдѣ Король и Королева Бельгійскіе сѣли на правительственный пароходъ, который доставитъ ихъ въ Антверпенъ.

— Слышно, что въ одномъ собраніи тайнаго Совѣта въ Виндзорѣ, назначено 20-е ч. открыть Парламентъ.

— Сиръ Робертъ *Пиль* совершенно выздоровѣлъ и имѣетъ у себя часто гостей на своей дачѣ *Дрейтонъ-Маноръ*.

— Письма изъ Константинополя отъ 23 ч. пр. м. увѣдомляютъ, что новый Оттоманскій Посоль при здѣшнемъ Дворѣ *Серимъ-Бей*, 28-го ч. отправится въ Бѣлградъ. *Юсуфъ*, Паша Бѣлградскій отставленъ, будто бы по представленіямъ Князя *Милоша*, между тѣмъ Лордъ *Понсолби* не жаловался съ своей стороны на обиду причиненную Пашею, Британскому Консулу, Полковнику *Годгесу*, также и Г. *Уркарту*.

— Многія изъ здѣшнихъ газетъ почитаютъ важнымъ то, что въ послѣдніе четыре или шесть дней Лордъ *Пальмерстонъ* ежедневно, и вчера даже дважды, былъ у Королевы въ Виндзорѣ.

— Въ Англіи выходитъ теперь 217 провинціальныхъ газетъ, изъ коихъ считается 112 въ духѣ реформы, 84 торійскихъ и 21 нейтральныхъ. Въ теченіи первой половины года 1837, для газетъ придерживающихся реформы, нужно было 4,666,572, для газетъ партіи Торіевъ 2,319,543, для нейтральныхъ газетъ 403,745 листовъ съ клеймомъ. (A.P.S.Z.)

Г е р м а н і я.

Ганноверъ, 16-го Сентября.

Его Велич. Король третьего дня давалъ прощальную аудіенцію Императорско-Россійскому Генералу, Графу *Левашеву*, а вчера Королевско-Баварскому Генералъ-Лейтенанту и Генералъ-Адъютанту Князю *Левенштейну* и при этомъ случаѣ пожаловалъ сему Чрезвычайному Посланнику большой крестъ Королевскаго ордена Гвельфовъ. Вчера также имѣлъ честь Императорско-Австрійскій Посоль Графъ *Кубштейнъ* вручить со стороны Ихъ Высоч. Герцогини Пармской, Его Кор. Высоч. Великаго Герцога Тосканскаго и Е. Кор. Высоч. Герцога Моденскаго траурныя и поздравительныя письма.

Дармштадтъ, 13-го Сентября.

Вчера вечеромъ около десятаго часа (какъ вчера по телеграфической депешѣ извѣщено) Ея Кор. Высоч. Принцесса *Елисавета*, супруга Карла Принца Гессенскаго и Рейнскаго, урожденная Принцесса Прусская, къ невыразимой радости Его Кор. Высоч. Великаго Герцога и всего Велико-Герцогскаго Дома, счастливо разрышилась отъ бремени здоровымъ и крепкаго сложенія Принцемъ. Сегодня по утру съ наступленіемъ дня 101 выстрѣломъ изъ пушекъ, возвѣстили городу и Государству о семъ радостномъ событіи, которое, какъ новая порука счастья нашего царственнаго дома, вѣрно вездѣ въ Великомъ Герцогствѣ, какъ и здѣсь, будетъ принято съ живѣйшимъ душевнымъ участіемъ. — Ея Высоч. Родительница и новорожденный Принцъ, пользуются вождѣленнымъ здоровьемъ. (A.P.S.Z.)

Ш в е й ц а р і я.

Ст. Галленъ, 8-го Сентября.

Рейнская долина пощаженна доселѣ сильными во всѣхъ Швейцарскихъ долинахъ стоявшими многими жертвъ, бурями, самымъ ужаснѣйшимъ образомъ испытала это бѣдствіе. При сильной грозѣ выпавшій градъ, истребилъ въ Ау и при Монштейнѣ всю жатву, такъ, что виноградники и деревья совершенно лишенные зелени стоятъ какъ зимою. Въ Бернехъ гдѣ уже собранъ былъ красной виноградъ, въ самыхъ лучшихъ мѣстахъ совсѣмъ, въ другихъ  $\frac{3}{4}$  части, а въ Баргахъ, особливо при Геербрюхъ болѣе какъ на половину истребленъ. Не-

Д н я 13.

Rodzina Jego Kr. Wys. Xięcia Cambridge spodziwana tu jest ku końcowi następującego miesiąca z Niemiec. Słychać, że J. Kr. Wys. obeymie po świętach dowództwo nad armią Angielską.

— W Brighton poczyniono wielkie przygotowania dla przyjęcia N. Królowey, która nigdy jeszcze nie była w tém mieście.

— Wyjazd Króla i Królowey Belgów, przeznaczony na dzień 19 t. m.

— *Durham Chronicle* donosi, iż w 98 roku wieku swojego, zakończył tu życie karzeł polski Hrabia *Bogusławski*.

— W przeszłą środę, w kościele na wyspie Manley zdarzył się pierwszy raz ślub w przeciągu 115 lat.

Д н я 15-го.

Wczora Królowa ze swą matką przeprowadzały swych gości z Windsor do Kensington, a ztamąd do nowego pałacu do Dower, gdzie Król i Królowa Belgów siedli na Rządowy parochod, który ich do Antwerpii zawiezie.

— Słychać, że na jedném zebraniu Rady Tayney w Windsor, przeznaczono na dzień 20 otwarcie Parlamentu.

— Sir Robert Peel zupełnie już wyzdrowiał i częste miewa u siebie gości w letnim swym domu *Draiton-Manor*.

— Listy z Konstantynopola pod dniem 23 z. m. donoszą, iż nowy Poseł Turecki przy dworze tutejszym *Serim-Bey*, dnia 28 wyjechał do Belgradu. *Jussuf*, Baza Belgradu, na przełożenie Xięcia *Milosza*, został usunięty od obowiązku, tymczasem Lord *Ponsomby* nie użalał się ze swej strony na krzywdę, którą ten Baza wyrządził Angielskiemu Konsulowi, Półkownikowi *Hodges*, jako też i P. *Urquhart*.

— Niektóre dzienniki uważają to za rzecz ważną, iż w ostatnich czterech lub sześciu dniach, Lord *Palmerston* codzieln, a wczora nawet dwa razy był u Królowey w Windsor.

— W Anglii wychodzi dopiero 217 gazet prowincjonalnych, z których 112 jest reformy sprawę brońacych, 84 torysowskich i 21 neutralnych. W pierwszym półroczu od 1837, dla gazet stronę reformy trzymających, potrzeba było 4,666,572, dla gazet torysowskich 2,319,543, dla neutralnych 403,745 arkuszy szęplem oznaczonych. (A.P.S.Z.)

Н и м с у.

Hannover, 16 Września.

Król Jego Mość dawał wczora pożegnalną audyencyą Cesarsko-Rossyyskiemu Jenerałowi, Hrabieciu *Lewaszewu*, a wczora Królewsko-Bawarskiemu Jenerał-Porucznikowi i Jenerał-Adjutantowi Xięciu *Löwensteinowi*, i przy tej okoliczności mianował tego Nadzwyczajnego Posła Kawalerem Królewskiego Orderu Gwelfow wielkiego krzyża. Wczora miał także honor Poseł Cesarsko-Austryacki Hrabia *Kufstein* złożyć ze strony Ich WW. Xiężny Parmy, J. Kr. Wysokości Wielkiego Xięcia Toskanii i J. Kr. Wys. Xięcia Modeny listy uzalenia i powinszowania. (A.P.S.Z.)

Darmstadt, 13 Września.

Wczora wieczorem około godziny 10 (jak już wczora przez telegraficzną depeszę oznaymiono) Jey Kr. Wysokość Xiężna *Elżbieta*, małżonka Xiążęcia Heskiego i Reńskiego *Karola*, z domu Xiężniczka Pruska, ku niewypowiedzianej radości Jego Kr. Wysokości Wielkiego Xiążęcia i całego domu jego, szczęśliwie powiła zdrowego i krzepkiego Xięcia. Dzisiaj zrana za nastaniem dnia, 101 wystrzałow z dział obwieściły miastu i całemu krajowi o tym radośnym wypadku, który jak nowa rękoymia szczęścia uwielbianego domu Panującego, zapewne wszędzie, równie jak i tu, i w całym Wielkiem Xięztwie przyjęty będzie z żywym serc uczuciem. — Wysoka położnica, równie jak nowo-narodzony Xiąże, zostają w najpożądańszym stanie zdrowia. (A. P. S. Z.)

S z w a y c a r y a.

St. Gallen, 8-go Września.

Dolina Renu dotychczas szczędzona od straszliwych burz i gwałtownych wichrów, w dolinach Szwajcaryi panujących i które nie mało kosztowały ofiar, również jak inne w sposób nayokropniejszy została dotknięta klęską. Z naygwałtowniejszą burzą wypadły grad, całkiem poniszczył w Au i pod Monstain żniwa, tak, iż winnice i drzewa ze wszelkiej zieloności ogołoczone, stoją teraz jak w porze zimowej. W Bernech, gdzie już czerwone winogrona były zebrane, w lepszych miejscach winobranie zupełnie, na innych do  $\frac{5}{7}$  zniszczone, a w Bargach, szczególniej zaś pod Heerbruch,

большія градины, отъ сильнаго дѣйствія грозы получили истребительную силу. Со всею силою разразилась гроза по ту сторону Рейна. Всеобщую радость распространяетъ въ Ст. Галльскомъ Кантонѣ новый пароходъ Валленштедскаго озера *Linth Escher*, выдержавшій 27 Августа первый опытъ и въ слѣдующее Боскресенье торжественно начавшій ходить. *Унахъ* будучи предприимчивѣе, чѣмъ общины лежащія на самомъ озерѣ, намѣренъ провести каналъ для соединенія, на которомъ оба парохода Цюресхскаго и Валленштедскаго озера впервые разь встрѣтятся и въ послѣдствіи времени постоянно будутъ мѣнять взаимно свои грузы. (A.P.S.Z.)

## И т л л и я.

Римъ, 26-го Августа.

Дни за два тому назадъ, на госпиталь устроенный для Евреевъ, сдѣлано сильное нападеніе. Чернь хотѣла его зажечь и не прежде успокоилась, какъ когда войско туда прибыло и стало стрѣлять. Слѣдующій день послѣ того, многіе осажденные изъ *Ст. Пауло*, кои какъ обыкновенно, подъ присмотромъ солдатъ заметали улицы, вознамѣрились бѣгствомъ освободиться. По этому поводу произошла небольшая схватка. Одинъ солдатъ будто убитъ. Двѣнадцать осажденных, большею частію вооруженные отнятыми у солдатъ ружьями, ушли и обратились въ Албанскія горы. Въ Фраскати вчера одинъ изъ нихъ обезсиленный отъ полученныхъ имъ ранъ, опять пойманъ.

— Замѣчаютъ, что 80 ч. задержанныхъ, коимъ еще оставалось просидѣть 4 мѣсяца, выпущены на свободу изъ смиренныхъ домовъ, чтобы прислуживали и ходили за больными холерою. (A.P.S.Z.)

## И с п а н и я.

Мадридъ, 30-го Августа.

По поводу произнесенной рѣчи въ собраніи Кортесовъ, Генераль *Сеоане*, вызванъ былъ на дуэль тѣми Офицерами, которые почитались обиженными. Но такъ какъ онъ не обращалъ вниманія на ихъ требованія, то они его задѣли посредствомъ журнала *Mundo*, онъ же помѣстивъ отвѣтъ въ журналъ *Eco*, давая вызывающимъ строгія наставленія и всѣмъ тѣмъ Офицерамъ, кои не исполняя своихъ обязанностей, вмѣшиваются въ публичныя дѣла. Въ слѣдствіе даннаго имъ отвѣта, старикъ Генераль *Сеоане*, долженъ былъ принять дуэль съ тремя Офицерами гвардіи, изъ коихъ двое пали намѣстъ а третій получилъ тяжелую рану. На дуэли съ Полковникомъ гвардіи *Манзано*, попала въ него пуля и онъ упалъ на землю, но рана оказалась неопасною. (G.C.)

## Т у р ц и я.

Константинополь, 23-го Августа.

*Капуданъ-Паша* не успѣлъ въ своемъ намѣреніи, сѣхаться съ Вице-Королемъ Египта, который по видимому избѣгалъ этого, и потому узнавъ что его ищетъ *Капуданъ-Паша*, тотчасъ перемѣнилъ планъ своего плаванія. Порта этимъ весьма недовольна; она надѣялась, что посредствомъ короткихъ объясненій съ Мегметомъ-Али, прекратится принужденность, господствующая между ними. Но ошиблась въ этомъ и убѣждается, что Мегмедъ-Али будетъ стараться удерживать и впредь такое состояніе, въ томъ намѣреніи, чтобы истощить пособія Порты среди мира, который действительно похожъ на перемиріе. Это должно случиться, и Мегмедъ-Али безъ сомнѣнія достигнетъ своей цѣли, когда своимъ грознымъ положеніемъ будетъ принуждать Султана держать сверхъ нужды войска, чтобы во всякомъ случаѣ быть въ готовности къ войнѣ. — Слышно, что *Капуданъ-Паша* намѣренъ еще разь приблизиться къ Тунису и утвердить тамъ новую регенцію. Любопытно знать, удастся ли это ему и не встрѣтитъ-ли онъ въ этомъ предпріятіи препятствія со стороны Французскаго флота, чтобы по этому можно было судить о благосклонности Франціи къ Портѣ. (G.C.)

## И о н и ч е с к і е о с т р о в а.

Газета изъ Корфу пишетъ отъ 5 Августа: 3-го ч. с. м. въ 9 часовъ утра, на островъ Зантъ чувствование было землетрясеніе, повредившіе зданія крѣпости и большую часть города. Ударъ продолжался съ половиною минуты. Потомъ послѣдовали въ продолженіи дня еще три, но слабѣйшіе удары, такъ что большая часть жителей изъ опасенія, чтобы ночью не случилось еще большія бѣдствія, переночевала на улицахъ. Въ то же самое время землетрясеніе чувствовуемо было и на островѣ Кефалоніи. На противоположащемъ материкѣ Мореѣ, это землетрясеніе должно было быть сильнѣе, ибо тамъ по извѣстіямъ нами полученнымъ, деревня Паргосъ, почти совершенно разрушена. Мы ожидаемъ подробнѣйшихъ извѣстій о семъ происшествіи. (A.P.S.Z.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 21 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Левъ Бороскій

вищею какъ о połowę zostało przez grad zbite. Kawałki jego nie zbyt były wielkie, lecz przez gwałtowny wichur, nabyły niszczącą siłę. Z całą mocą burza wywarła spustoszenie z tamtej strony Renu. Wielką radość przyczynia w Kantonie St. Gallen, nowy statek parowy jeziora *Wallenstädt*, *Linth Escher*, z którym pierwszą próbę czyniono 27 Sierpnia i który w następną niedzielę uroczystie zaczął krążyć. Uczniach, bardziej ducha przedsiębiorczego, jak gminy leżące nad jeziorem, zamierzył przekopać kanał do jeziora, na którym oba statki parowe jezior *Zürich* i *Wallenstädt*, pierwszy raz spotkają się i w dalszym czasie będą wymieniały swe ładunki. (A.P.S.Z.)

## W ł o s n y.

Rzym, 26-go Sierpnia.

Przed dwoma dniami na szpital dla żydów urządzony, mocny zrobiono napad. Pospólstwo chciało go zapalić i nie pierwiej dało się powściągnąć, aż wojsko nadejść i dało ognia. Na drugi dzień potem, wielu więźniów z *St. Paulo*, którzy, jak zwykle, pod strażą żołnierzy czyścili ulice, usiłowało ucieczką oswobodzić się. Skutkiem tego była niewielka bitwa. Jeden żołnierz jakoby został zabity. Dwónastu więźniów po większej części uzbrojonych z odebranymi u żołnierzy karabinami, uciekło i udało się w góry Albańskie. Wczora w *Frascati* jednego z nich, osłabionego od ran mu zadanych, znowu пойmano.

— Czynią uwagę, iż 80 więźniów z domów poprawy, którzy jeszcze cztery miesiące powinni byli tam przebywać, wypuszczono na wolność, aby doglądali chorych na cholęę. (A.P.S.Z.)

## H i s z p a n i a.

Мадридъ, dnia 30 Sierpnia.

Z powodu mianey mowy w Kortezach, został Jenerał *Seoane* wyzwany na pojedynek przez tych oficerów, którzy siebie obrażeniami sądzili. Ponieważ nie zwracał uwagi na ich wyzwanie, zaprepono go w tey rzeczy przez dziennik *Mundo*, on zaś umieścił odpowiedź w dzienniku *Eco*, dając wyzywającym surową naukę i tym wszystkim oficerom, którzy zamiast obowiązków swoich pilnowanie, mieszają się do spraw publicznych. W skutek danej im odpowiedzi, pojedynkował się stary Jenerał *Seoane* z trzema oficerami gwardyi, z których dwóch na placu trupem położył, a trzeciego ciężko ranił. W pojedyнку z półkownikiem gwardyi *Manzano*, trafiła go kula i upadł na ziemię, ale rana nie jest niebezpieczną. (G.C.)

## T u r c y a.

Konstantynopol, d. 23 Sierpnia.

Nie udało się *Kapudanowi* Baszy, zjechać się z Vice-Królem Egiptu, który nie miał, jak się zdaje, ochoty po temu, i dla tego, powziąwszy wiadomość, że go szuka *Kapudan-Basza*, zaraz zmienił plan swojej żeglugi. Porta jest z tego bardzo niekontenta; miała ona nadzieję, iż przez bliższe porozumienie się z *Mehmedem-Alim*, ustanie panujący stan natężenia, w którym się znajdują. Ale omyliła się i poznaje, że *Mehmed-Ali* będzie się starał utrzymać taki sam stan rzeczy, na to wyrachowany, ażeby wyczerpać zasoby Porcy pośród pokoju, który rzeczywiście równa się tylko zawieszeniu broni. To musi nastąpić i *Mehmed-Ali* osiągnie niezawodnie swój cel, gdy swą nieprzyjacielską postawą, będzie zmuszał Sułtana do utrzymywania wojska nad potrzebę, aby w każdym razie bywał na pogotowiu do wojny. — Słychać, że *Kapudan-Basza* chce jeszcze raz zbliżyć się do Tunetu i nową ustanowić tam rejencyą. Ciekawą jest rzeczą, czy mu się to powiedzie i czy w tém przedsięwzięciu nie dozna przeszkody ze strony floty francuzkiej, ażeby brać zjad miarę o przychylności Francyi dla Porcy. (G.C.)

## W y s p y J o Ń s k i e.

Газета з Корфу пише под д. 5 Сierpnia: Дня 3 б. м. около godziny 9 зрана, на wyspie Zante дадо się uczuć trzęsienie ziemi, które poczyniło szkody budowlom twierdzy i wielkiej części miasta. Trzęsienie to trwało prawie przez pół minuty. Dalej nastąpiły w przeciągu dnia trzy słabsze wstrząśnienia tak, iż większa część mieszkańców obawiając się, aby w nocy nie przytrafiły się większe jeszcze nieszczęścia, noc na ulicach przepędziła. W tymże samym czasie również i na wyspie Cefalonii дадо się uczuć trzęsienie ziemi. Na lądzie, przeciw Morei leżącym, musiało być straszliwsze trzęsienie ziemi, bowiem podług wiadomości przez nas otrzymanych, wieś Pargos prawie całkiem zniszczoną została. Oczekujemy szczegółowych o tym wypadku wiadomości. (A.P.S.Z.)